

USNESENÍ

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Aleny Bačínové a soudců Mgr. Martiny Nyplové a JUDr. Jana Fífky v exekuční věci

oprávněného:

██████████, IČO ██████████
 sídlem ██████████,
 zastoupený advokátem ██████████, I. P. V. ██████████
 sídlem ██████████,

proti
 povinnému:

J. J. ██████████ Ž. ██████████, r. č. ██████████
 bytem ██████████,

za účasti manželky:

J. J. ██████████, narozená ██████████
 bytem ██████████,

pro pohledávku ve výši 12.520 Kč

k odvolání České republiky – Okresního soudu v ██████████ proti usnesení soudní exekutorky ██████████. P. ██████████ N. ██████████, Exekutorský úřad ██████████, ze dne 3. 5. 2022 č. j. ██████████

takto:

- I. Usnesení soudní exekutorky se ve výroku III mění tak, že soudní exekutorce se právo na náhradu nákladů exekuce nepřiznává.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

Soudní exekutorka ██████████. P. ██████████ N. ██████████ shora označeným usnesením zastavila exekuci vedenou na základě pověření Okresního soudu v ██████████ ze dne 13. 8. 2010 č. j. ██████████ (výrok I). Oprávněnému podle bodu 21 čl. IV zákona č. 286/2021 Sb. („zákon“) přiznala náhradu při zastavení exekuce ve výši 0 Kč (výrok II). Dále rozhodla, že soudní exekutorce se podle § 22 čl. IV zákona přiznává paušální náhrada nákladů exekuce ve výši 1.270,50 Kč včetně DPH, kterou vyplatí Česká republika – Okresní soud ██████████ (výrok III). Žádnému z účastníků nepřiznala právo na náhradu nákladů řízení o zastavení exekuce (výrok IV).

V odůvodnění usnesení soudní exekutorka konstatovala, že exekuce je vedena pro pohledávku oprávněného nepřevyšující částku 1.500 Kč bez příslušenství a že byly splněny další podmínky dle bodu 18 čl. IV zákona č. 286/2021 Sb., že vyzvala oprávněného ke složení zálohy na náklady exekuce a jelikož záloha ve stanovené lhůtě uhrazena nebyla, bylo v souladu s bodem 18 zákona rozhodnuto o zastavení exekuce. O nárocích oprávněného založených výrokem II a nárocích soudního exekutora založených výrokem III soudní exekutorka rozhodla podle bodu 21 a bodu 22 čl. IV zákona. Podle bodu 21 čl. IV zákona nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení o zastavení exekuce.

Proti výroku III usnesení soudní exekutorky podala odvolání Česká republika – Okresní soud v [REDAKCE]. Namítla, že tímto výrokem usnesení přiznaná náhrada exekutorovi náleží pouze v případě, že předmětem exekuce byla ke dni nabytí právní moci usnesení o nařízení exekuce nebo ke dni, ke kterému nastaly skutečnosti podle § 52 odst. 1 písm. a) a b) exekučního řádu ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, pohledávka oprávněného nepřevyšující částku 1.500 Kč bez příslušenství. V tomto případě však předmětem exekuce byla pohledávka oprávněného ve výši 12.520 Kč, tedy nejde o bagatelní dluh ve smyslu přechodných ustanovení z. č. 286/2021 Sb., kterým se mění exekuční řád. Necht' je proto výrok III usnesení soudní exekutorky změněn tak, že se jí paušální náhrada nákladů exekuce nepřiznává.

Oprávněný a povinný se k odvolání shora nevyjádřili. Soudní exekutorka ve svém vyjádření poukázala na ustanovení § 513 z. č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „o. z.“), podle něhož jsou úroky, úroky z prodlení a náklady spojené s uplatněním pohledávky příslušenstvím pohledávky. Pohledávku oprávněného ve výši 0 Kč s příslušenstvím tvořeným náklady předcházejícího řízení je tedy podle ní nutno považovat za tzv. bagatelní pohledávku, neboť pohledávka oprávněného ve výši 0 Kč bez ohledu na výši příslušenství nepřevyšuje zákonem určenou výši 1.500 Kč. Z důvodové zprávy k návrhu novely exekučního řádu, kterou byla zmíněná právní úprava navržena, se podává, že smyslem novely je vypořádat se s problémem vysokého počtu v minulosti nakupených exekucí zahájených pro pohledávky bagatelní hodnoty s vysokým nárůstem příslušenství, jejichž další vedení vzhledem k majetkovým poměrům povinného nedává smysl, a vypořádat se s dluhem státu vůči občanům, kteří se nezaviněně dostali do dluhových pastí v souvislosti s příliš tvrdě nastavenými pravidly přiznávání náhrad nákladů právního zastoupení mezi lety 2006 – 2013. Logickým výkladem právní normy i s ohledem na účel tohoto předpisu uvedený v důvodové zprávě lze proto podle soudní exekutorky dospět k závěru, že pokud se zastavuje exekuce pro pohledávku oprávněného ve výši 1.500 Kč, tím spíše je důvodem pro zastavení exekuce, pokud pohledávka oprávněného byla ke dni nabytí právní moci usnesení o nařízení exekuce ve výši 0 Kč. Soudní exekutorka dále vyslovila přesvědčení, že exekuční soud není účastníkem řízení, a není proto legitimován k podání odvolání.

Odvolací soud předně nesdílí právní názor soudní exekutorky, že odvolání bylo podáno osobou k němu neoprávněnou. Odvolatelka sice nevyhovuje žádné z definic účastníků řízení uvedených v § 90, § 94 odst. 1 a 2 a § 250a odst. 1 o. s. ř., avšak osobě, které soud rozhodnutím uložil nějakou povinnost nebo které v důsledku rozhodnutí soudu vznikla určitá újma na jejich právech, aniž by se stala (v souladu se zákonem) účastníkem řízení, se přiznávají obdobná práva jako účastníku řízení; je proto rovněž legitimována k odvolání, a to za stejných podmínek jako účastník řízení (srovnej např. Drápal, Bureš a kol: Občanský soudní řád II, § 201 – 376, komentář, C. H. Beck, 2009, s. 1593). Nemůže být přitom sporu o tom, že založila-li soudní exekutorka výrokem III svého usnesení povinnost České republiky – Okresního soudu v [REDAKCE] [REDAKCE] vyplatit jí paušální náhradu nákladů exekuce ve výši 1 270,50 Kč, ve vztahu k tomuto výroku bylo zasaženo do práv státu, který je proto oprávněn proti němu v případě nesouhlasu s ním brojit odvoláním. Proto odvolací soud správnost předmětného výroku usnesení soudní exekutorky přezkoumal, přičemž dospěl k závěru, že odvolání je důvodné.

Podle bodu 18 věty první a druhé čl. IV zákona č. 286/2021 Sb. v exekučních řízeních vedených podle zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád), ve kterých usnesení o nařízení exekuce nabylo právní moci nebo ve kterých nastaly skutečnosti podle § 52 odst. 1 písm. a) a b) ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona před více než 3 lety přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jejichž předmětem byla ke dni nabytí právní moci usnesení o nařízení exekuce nebo dni, ke kterému nastaly skutečnosti podle § 52 odst. 1 písm. a) a b) ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, pohledávka oprávněného nepřevyšující částku 1 500 Kč bez příslušenství, a ve kterých v posledních třech letech přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona nebylo nic vymoženo, exekutor do tří měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona vyzve oprávněného ke složení zálohy na náklady exekuce ve výši stanovené prováděcím právním

předpisem, kterou oprávněný složí ve lhůtě 30 dnů od doručení výzvy. Nesložil-li oprávněný ve stanovené lhůtě žalobu na náklady exekuce, exekutor exekuci zastaví.

Podle bodu 22 čl. IV zákona č. 286/2021 Sb. za úkony spojené se zastavením exekuce podle bodů 18 až 21 náleží exekutorovi paušální náhrada nákladů ve výši 30 % paušálních hotořých výdajů podle § 13 odst. 1 vyhlášky č. 330/2001 Sb., hrazená státem. Je-li exekutor plátcem daně z přidané hodnoty, náleží mu k náhradě nákladů podle věty první částka odpovídající této dani, kterou je exekutor povinen odvést podle zvláštního právního předpisu. Tuto náhradu vyplatí exekutorovi stát prostřednictvím exekučního soudu. O přiznání náhrady rozhodne exekutor v usnesení o zastavení exekuce. Další náklady exekuce není možné povinnému uložit.

Odvolací soud nepovažuje způsob, jakým soudní exekutorka vyložila slovní spojení „pohledávka oprávněného nepřevyšující částku 1.500 Kč bez příslušenství,“ za správný. Odvolací soud předně považuje za nezbytné zdůraznit, že zákon č. 286/2021 Sb., kterým se mění exekuční řád (dále též „zákon“), je normou procesního práva, a proto není žádný důvod vycházet z definice pohledávky a jejího příslušenství obsažené v normě hmotného práva. Podle přesvědčení odvolacího soudu je proto třeba první a druhou větu bodu 18 čl. IV zákona vyložit za použití základních výkladových metod, tedy co do smyslu gramatického a logického, případně aplikovat i hledisko systematické. Za použití metody výkladu jazykového a logického pak odvolací soud dochází k závěru, že vždy je třeba zjišťovat, jak vysoká částka byla požadována k vymození jako samostatný nárok, a je tedy nerozhodné, zda je v exekuci vymáháno případně pouze příslušenství pohledávky přiznané exekučním titulem. Systematickým výkladem předmětné právní normy pak odvolací soud dochází k témuž závěru, neboť pokud zákonodárce použil v bodě 18 pojem „pohledávka“, a nikoli pojem „jistina“ použitý v bodě 25 (úprava tzv. milostivého léta), zajisté tím chtěl docílit i odlišného výkladu těchto pojmů v exekuční a soudní praxi.

Odvolací soud současně považuje za nezbytné dodat, že jím shora popsany závěr odpovídá závěrům přijatým ve Výkladovém stanovisku právní a legislativní komise Exekutorské komory ČR k vybraným aspektům aplikace právní úpravy týkající se tzv. „zastavování marných bagatelek“ (verze ke dni 31. 1. 2022), v němž se vyjadřuje jednoznačné stanovisko, že pokud byl exekutor pověřen pouze k vymození příslušenství (např. náklady nalézacího řízení), je namístež za „pohledávku bez příslušenství“ považovat toto příslušenství. V podrobnostech lze odkázat na rozvedení těchto závěrů právní a legislativní komise Exekutorské komory ČR v článku Mgr. Stanislava Moláka (místopředseda právní a legislativní komise EK ČR, Exekutorský úřad Havlíčkův Brod) a JUDr. Ing. Martina Štíky (Exekutorský úřad Hradec Králové) Zastavování tzv. marných bagatelních exekucí, výkladový komentář k čl. IV zákona č. 286/2021 Sb., zveřejněném např. v časopisu Soudce č. 2/2022. Konečně je třeba dodat, že argumentuje-li soudní exekutorka důvodovou zprávou k zákonu č. 286/2021 Sb., odvolací soud v ní pasáž ohledně jí tvrzeného smyslu této novely exekučního řádu, kterým mělo být vypořádat se s dluhem státu vůči občanům, kteří se nezaviněně dostali do dluhových pastí v souvislosti s příliš tvrdě nastavenými pravidly přiznávání náhrad nákladů právního zastoupení mezi lety 2006 – 2013, na rozdíl od ní nenašel.

V předložené věci se z návrhu oprávněného a k němu připojeného exekučního titulu podává, že titulem byl rozsudek Okresního soudu v [REDAKCE] ze dne 20. 1. 2010 č. j. [REDAKCE], jímž bylo povinnému mimo jiné uloženo zaplatit oprávněnému náklady řízení ve výši 12.520 Kč, přičemž povinný na pohledávku oprávněného ničeho nezaplatil. V exekučním řízení tedy byla vymáhána částka přesahující 1.500 Kč, kterou je třeba v tomto případě považovat za pohledávku ve smyslu uvedeném v bodě 18 zákona. Odvolací soud proto přisvědčuje odvolateli, že v předložené exekuční věci nebyly splněny podmínky pro zastavení exekuce podle bodu 18 čl. IV zákona. Účastníky řízení o zastavení exekuce však byli pouze oprávněný a povinný, kteří proti tomuto výroku odvolání nepodali, a proto je třeba vycházet z toho, že exekuce je pravomocně zastavená. Není však žádného důvodu, aby byly jakékoli její náklady přenášeny na stát za situace, kdy podmínky pro vznik práva exekutora na paušální náhradu nákladů od státu stanovené v bodě 22 čl. IV zákona nebyly splněny. Při rozhodnutí o nákladech exekuce je proto třeba vyjít z ustanovení § 89 exekučního řádu, to znamená, že by je měl nést ten z účastníků, který zastavení

exekuce zavinil. Je sice pravdou, že oprávněný nesložil zálohu, k níž byl soudní exekutorkou vyzván. Z výzvy k úhradě zálohy ze dne [REDAKCE] se však současně podává, že soudní exekutorka oprávněného výslovně upozornila, že se jedná o výzvu v souladu s bodem 18 zákona a že pokud nebude záloha složena, bude mu naopak poskytnuta náhrada formou slevy na dani z příjmů ve výši 30 % vymáhané pohledávky bez příslušenství. Je tak zřejmé, že soudní exekutorka takto oprávněného uvedla v omyl, když jej nesprávně navedla na myšlenku, že se jedná o tzv. marnou bagatelní exekuci, která tak jako tak nebude úspěšná, a proto oprávněný zálohu nezaplatil. Odvolací soud má z těchto důvodů za to, že nejen státu, ale ani žádnému z účastníků nelze v tomto případě uložit povinnost nahradit soudní exekutorce jakékoli náklady exekuce. Pověření soudní exekutorky (v důsledku zastavení exekuce) totiž v tomto případě zaniklo výlučně z důvodů, které zavinila ona sama. Jedná se tak o situaci předvídanou v § 11 odst. 5 vyhl. č. 330/2001 Sb., exekutorského tarifu, v níž exekutorovi odměna za výkon exekuční činnosti nenáleží.

Ze shora popsaných důvodů odvolací soud výrok III předloženého usnesení podle § 220 odst. 1 o. s. ř. změnil tak, že soudní exekutorce se právo na náhradu nákladů exekuce nepřiznává (výrok I).

S ohledem na to, že tímto rozhodnutím řízení o zastavení exekuce končí, bylo třeba rozhodnout též o nákladech odvolacího řízení. V něm ve smyslu § 142 odst. 1 uspěla odvolatelka, které však v souvislosti s podáním odvolání žádné náklady nevznikly, a proto bylo rozhodnuto tak, že na náhradu nákladů odvolacího řízení nemá právo žádný z jeho účastníků (výrok II).

Poučení:

Proti tomuto usnesení není dovolání přípustné (§ 238 odst. 1 písm. c/ a h/ o. s. ř.).

Hradec Králové 9. srpna 2022

JUDr. Alena Bačinová v. r.
předsedkyně senátu